

REGISTERBLAD

Område av riksintresse för naturvård i Kalmar län.

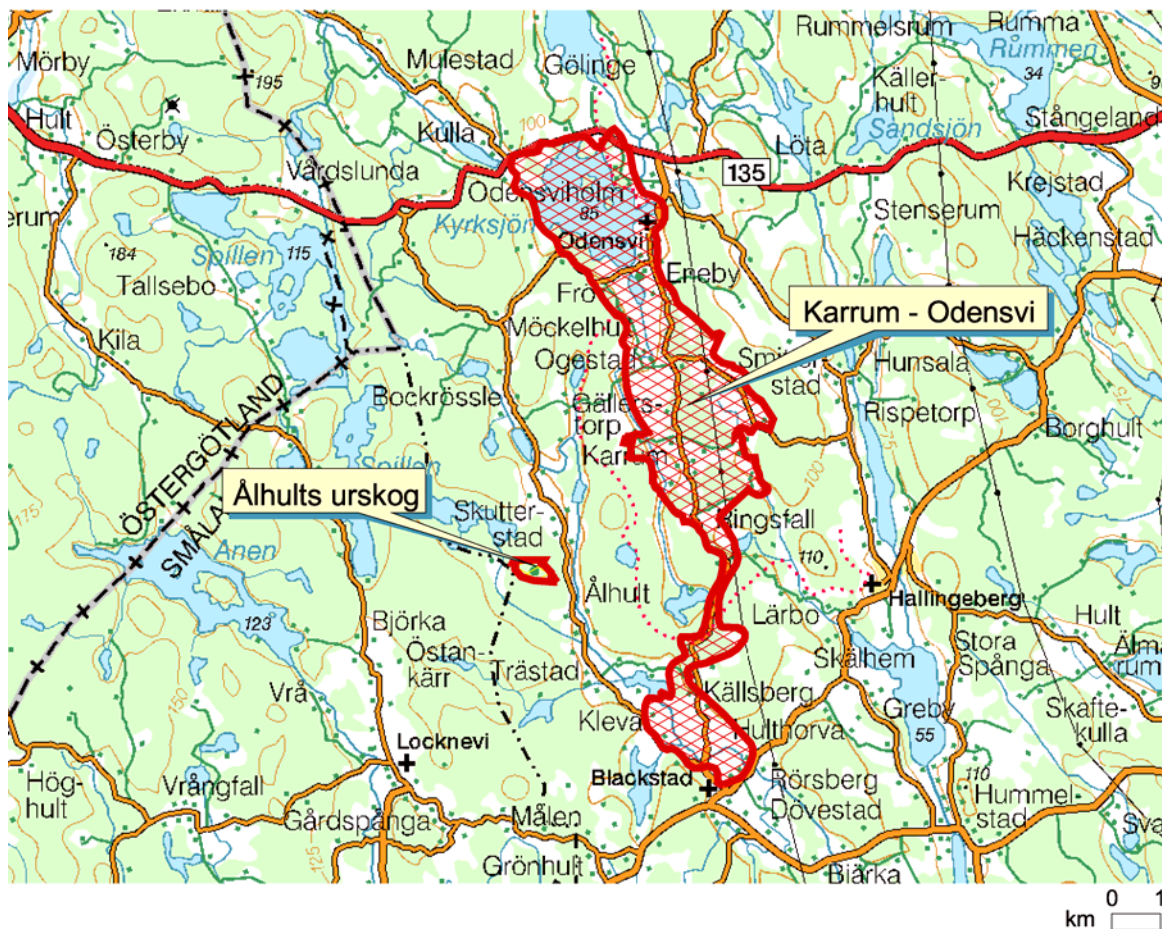
Områdesnamn: Karrum - Odensvi

Områdesnummer: NRO08005

Namn: Markus Forslund (1998-10-13, uppdaterat (2001-01-19))

Kommun: Västervik

Kartblad: 7G SV

Area: 2 082 ha, varav 1 747 ha land och 335 ha vatten

Naturgeografisk region: Region 13: Sydsvenska höglandets centrala och östra delar

Kust/havsregion: --

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 71 Botorpsströmmen

Agrara kulturlandskapsregioner: Östra Götalands mellanbygder

Landskapsformer: Sprickdalsterräng

Riksvärde

Geovetenskap (ås)		
Odlingslandskap	Naturbetesmark	Flora och fauna

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmbrigatan 6

Telefon
Växel 0480-820 00

E-post
lansstyrelsen@h.lst.se
www.h.lst.se

NRO08005

Karrum - Odensvi

Värdeomdöme: En representativ sprickdalgång med barrskogsbevuxna grusavlagringar och ett representativt odlingslandskap med lång kontinuitet med ett stort inslag av naturbetesmarker. Ställvis rikligt lövinslag, främst ek. Grusavlagringar finns i form av randåsar, randdelta och runda gruskupoler av ovanlig utformning.

Huvudkriterier: A -- Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper eller kombination av naturtyper, som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system såväl på land som i vatten.
C -- Område med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter
D -- Område med mycket rik flora/fauna

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/betesdrift skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar, olämplig väkantsskötsel, omföring av lövskog till barrskog m.m.

Säkerställande: Landskapsbildsskydd gäller för ett större område runt Kyrksjön. Möckelkullen är avsett som naturreservat.

Områdets huvuddrag: Sprickdalgången mellan Odensvi och Blackstad är relativt flack. I norr och söder är större delen uppodlad. Övriga delar av dalgången domineras av barrskogsbevuxna grusavlagringar.

Åssystemet i dalgången är ett av de största i länet. Systemet har en mycket särpräglad uppbyggnad och är av stort vetenskapligt intresse. Här finns flera exempel på åsnät, åsgropar och skarpt utformade getryggsåsar. Kring Kyrksjön, vid Källsberg och Blackstad finns flera kupolformade åskullar av en typ som saknar motsvarighet i länet. Mellan Eneby och Blackstad har åsbildningarna en nästan sammanhängande sträckning med flera olika former. Mest utmärkande är fyra deltaliknande bildningar vid Ogestad, Karrum, Ringsfall och Källsberg. Bildningarna kan karakteriseras som randbildningar med ost-västlig sträckning.

Söder om Kyrksjön ligger Möckelkullens naturreservat; en nästan cirkelrund kulle som avsatts under inlandsisens avsmältningsskede. Kullen höjer sig 45 meter över omgivningen. I området finns en igenväxande, sydvänd björkhage med mycket intressant insektsfauna. Exempel på arter är rökfärgad säckspinnare, hårig säckspinnare, trollspinnare, smalsprötad bastardsvärmare, liten blåvinge, getinglik glasvinge, bålgeting och mörkbaggen *Grynocharis oblonga*.

Vid Karrum finns ett ålderdomligt och småskaligt landskap med rikligt med spår från förhistorisk tid. Variations- och artrika hagmarker med övervägande friska, torra och hedartade växtsamhällen, förekommer ofta i mosaik. Trots att hävdtrycket är dåligt i vissa partier är artinnehållet stort. I östra Karrum finns en stor och välhävdad hage som ger variation i ett relativt flackt öppet odlingslandskap. Norra delen av hagen är helt öppen och södra delen är mer eller mindre bevuxen av främst ek och björk. Övergångar mellan friska, torra och hedartade växtsamhällen är mycket vanligt. Hävdgynnade växter är bl a stagg, vårbrodd, darrgräs, harstarr, knägräs, jungfrulin, blåsuga, slättergubbe, betad ljung, stor och liten blåklocka, prästkrage och ängsskallra. Öster om Karrum är naturmiljön mångformig med öppna hagar och lövdungar i ett svagt kuperat landskap. Området är till större delen fritt från påverkan av gödsel, och här finns därför flera

<i>Postadress</i>	<i>Besöksadress</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
391 86 Kalmar	Malmbrigatan 6	Växel 0480-820 00	lansstyrelsen@h.lst.se www.h.lst.se

NRO08005 **Karrum - Odensvi**

växter som indikerar lång hävd, bl a stagg, svinrot, slåttergubbe, slåtterfibbla, grönvit nattviol och kattfot.

Vid Snårsfall finns ett varierat och småskaligt odlingslandskap med en del fornlämningar från järnåldern. Flera hävdade och artrika hagmarker finns bl.a. en björkhage, en blandlövhage och en ekhage. Hagarna utgörs till stor del av friska, hedartade vegetationstyper och är delvis mycket artrika.

I Frö, sydväst om Odensvi, ligger ett relativt stort bokskogsområde med många äldre träd. Här passerar även Tjustleden.

I Kyrksjöns omgivning, i dalgången mot Ogestad och inom det barrskogsdominerade åssystemet, finns ett flertal hagmarker. Mellan Kulla och Kyrksjön har hagmarkerna vuxit igen med lövskog. Området är värdefullt för fågellivet.

Inom området finns lämpliga biotoper för vitryggig hackspett. Observationer av arten har gjorts under 1980-talet.

I hagmarkerna, särskilt vid Odensviholm förekommer flera rödlistade fjärilar t ex kretsfly och flera olika bastardsvärmare, smalsprötad, liten och bredbrämrad. I området finns en rik vägkantsflora som har stor betydelse för många sällsynta fjärilar, bl.a. alla bastardsvärmare.

Tjustleden passerar genom området söder om Kyrksjön.

Anmärkning: Flera områden ingår helt eller delvis i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (83-28, 83-29, 83-32, 83-33 och 83-81) Karrum ingår i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet (H8305, 83-31). Flera områden ingår i länsstyrelsens våtmarksinventering och ängs- och hagmarksinventering.

Referenser:

- Forsslund, M. (red). 1997. *Natur i Östra Småland*. Länsstyrelsen i Kalmar län. Kalmar
- Hellman, K. 1984. *Våtmarksinventering inom fastlanddelen av Kalmar län, del 1*. Naturvårdsverket. PM 1787. Solna.
- Hellman, K. 1984. *Våtmarksinventering inom fastlanddelen av Kalmar län, del 2*. Naturvårdsverket. PM 1788. Solna.
- Johansson, T. 1991: *Rödlistade arter i Kalmar läns odlingslandskap - en analys av deras förekomst jämfört med nuvarande kännedom om värdefulla områden i odlingslandskapet*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar. Meddelande 1996:15.
- Ljungström, L, m fl. 1995. *Odlingslandskapet i Kalmar län. Bevarandeprogram, Västerviks kommun*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar. Meddelande 1995:17.
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Naturvårdens riksintressen, Kalmar läns fastland*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:6
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1990. *Inventering av ängs- och hagmarker, Västerviks kommun*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1990:5.
- Miljö och hälsoskyddsnämnden. 1993. *Natur i Västerviks kommun. Naturvårdsprogram*. Västerviks kommun.
- Naturvårdsverket. 1997. *Sveriges finaste odlingslandskap. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Etapp 1*. Rapport 4815.
- Svensson, J. *Översiktlig grusinventering, Västerviks kommun*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1985:2.

- Sveriges Geologiska Undersökning. 1998. *Grus- och moräntillgångar i norra Kalmar län. Mönsterås, Oskarshamn och Västerviks kommuner*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar. KOLLA UPP ■